

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v trestnej veci obžalovaného **T. T. a spol.** pre trestný čin skrátania dane v štádiu pokusu podľa § 8 ods. 1, § 148 ods. 1, 5 Tr. zák. v znení účinnom do 1. septembra 1999 a iné na neverejnom zasadnutí 7. septembra 2010 v Bratislave rozhodol o odvolaní krajského prokurátora v Košiciach proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 25. novembra 2008, sp. zn. 3 T 13/2002

t a k t o :

Podľa § 258 ods. 1 písm. b/, c/ Tr. por. v znení účinnom do 1. januára 2006 sa napadnutý rozsudok **z r u š u j e**.

Podľa § 259 ods. 1 Tr. por. sa vec **v r a c i a** Krajskému súdu v Košiciach, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Krajského súdu v Košiciach z 25. novembra 2008, sp. zn. 3 T 13/02 boli obžalovaní T. T. a M. Ž. podľa § 226 písm. c/ Tr. por. oslobodení spod obžaloby prokurátora Krajskej prokuratúry v Košiciach pre skutok právne posúdený u obžalovaného T. T. ako pokus trestného činu porušovania predpisov o obehu tovaru v styku s cudzinou podľa § 8 ods. 1, § 124 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. v znení účinnom do 1. septembra 1999 v jednočinnom súbehu s pokusom trestného činu skrátania dane podľa § 8 ods. 1, § 148 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. v znení účinnom do 1. septembra 1999 a s pokusom trestného činu skrátania poplatkov a im podobných dávok podľa § 8 ods. 1, § 148b Tr. zák. v znení účinnom do 1. septembra 1999 a u obžalovaného M. Ž. ako účastníctvo na pokuse trestného činu porušovania predpisov o obehu tovaru v styku s cudzinou vo forme pomoci podľa § 8 ods. 1, § 10 ods. 1 písm. c/, § 124 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. v znení účinnom do 1. septembra 1999, v jednočinnom súbehu s účastníctvom na pokuse trestného činu skrátania dane vo forme pomoci podľa § 8 ods. 1, § 10 ods. 1 písm. c/, § 148 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. v znení účinnom do 1. septembra 1999 a účastníctvom na pokuse trestného činu skrátania poplatkov a im podobných dávok

vo forme pomoci podľa § 8 ods. 1, § 10 ods. 1 písm. c/, § 148b Tr. zák. v znení účinnom do 1. septembra 1999, ktorej trestnej činnosti sa podľa obžaloby mali dopustiť na tom skutkovom základe, že

obžalovaný T. T., ako majiteľ a zároveň konateľ firmy N., s.r.o., ul. T., P., dňa 24. marca 1998 v dopoludňajších hodinách na Colnom úrade, Čierna nad Tisou, pobočka Michalovce, podal návrh na colné prejednanie 28 800 litrov tovaru deklarovaného ako potravinárska esencia s číselným kódom X., naloženého na železničnom vagóne č. X. a odoslaného z firmy P.P., B., A., B. K. pre jeho firmu N., s.r.o., P. do M., hoci vedel, že vo vagóne je naložených 28 800 litrov potravinárskeho liehu, čím by skrátil clo vo výške 767 566, - Sk, spotrebnú daň z liehu vo výške 6 638 976,- Sk, dovoznú prirážku vo výške 39 651,- Sk a daň z pridanej hodnoty vo výške 1 895 023,- Sk, všetko ku škode Slovenskej republiky, zastúpenej Colným úradom. Čierna nad Tisou, pričom obžalovaný M. Ž. ako spolumajiteľ a zároveň konateľ firmy D., s.r.o., S., dňa 23. marca 1998 po predchádzajúcej dohode s obžalovaným T. T. zabezpečil prepravu 28 800 litrov deklarovaných ako potravinárska esencia, naložených na železničnom vagóne č. X. pre firmu R., s.r.o., S., ul. V., tým že objednal jej prevezenie vo firme D., s.r.o., M., na deň 24. marca 1998, za ktorú zaplatil zálohu 4.700,- Sk, hoci vedel, že namiesto esencie mal byť prepravený nelegálne dovezený potravinársky lieh, k čomu však nedošlo. pretože lieh bol colnými orgánmi zaistený a následne zlikvidovaný.

Proti uvedenému rozsudku podal prokurátor krajskej prokuratúry v Košiciach odvolanie ústne do zápisnice o hlavnom pojednávaní z 25. novembra 2008 bezprostredne po vyhlásení oslobodzujúceho rozsudku, ktoré neskôr písomne odôvodnil.

Odvolateľ konkrétne poukazuje na okolnosť, že dožiadaním do B. bola zistená objektívna nemožnosť získať údaje potrebné na zabezpečenie výsluchu osoby menom „T.“. Rekapituluje skutkové závery krajského súdu a v nadväznosti na to dochádza k záveru, že okruh „pašerákov“ liehu zo zahraničia alebo zistený, bol však zistený jeho konečný článok v podobe osôb obžalovaných T. a Ž.. Vyjadruje záver o nedôveryhodnosti obrany obžalovaného T. súvisiacej s priebehom súdneho konania predloženou zmluvou o uzavretí budúcej zmluvy, a to v nadväznosti na výpovede svedkov Š. a R.. Odporuje skutkovému záveru krajského súdu, že k Ž. stornovaniu prepravy tovaru došlo ešte predtým, ako bol zistený skutočný obsah zásielky a má za to, že obžalovaného T. usvedčuje aj výpoveď colníka U..

Na základe uvedeného navrhuje, aby najvyšší súd podľa § 258 ods. 1 písm. b/, c/ Tr. por. (účinného do 1. januára 2006) zrušil rozsudok Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 3 T 13/2002, z 25. novembra 2008 a podľa § 259 ods. 1 Tr. por. vec vrátil krajskému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Najvyšší súd ako odvolací súd v zmysle § 252 Tr. por. v znení účinnom do 1. januára 2006 (ďalej len Tr. por.), keďže nezistil dôvod na rozhodnutie podľa § 253 ods. 1 alebo ods. 3 Tr. por. preskúmal podľa § 254 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov rozsudku, proti ktorým môže odvolateľ podať odvolanie, i správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo rozsudku, prihliadajúc pri tom i na chyby, ktoré neboli odvolaniami vytýkané. Preskúmal takto rozsudok krajského súdu v celom rozsahu a zistil, že odvolanie krajského prokurátora v Košiciach je dôvodné, aj keď sa s ním obsahovo nestotožnil v celom rozsahu (ako je uvedené ďalej).

Rozsudok má chyby spočívajúce v nejasnosti jeho skutkových zistení, krajský súd sa nevyrovnal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie (§ 258 ods. 1 písm. b/ Tr. por.), taktiež vznikli pochybnosti o správnosti skutkových zistení a na objasnenie veci je potrebné vykonať ďalšie dôkazy, ktorých vykonanie pred odvolacím súdom by znamenalo nahrádzať činnosť súdu prvého stupňa (§ 258 ods. 1 písm. c/ Tr. por.).

Preto najvyšší súd napadnutý rozsudok podľa uvedených ustanovení zrušil v celom rozsahu a podľa § 259 ods. 1 Tr. por. vrátil vec Krajskému súdu v Košiciach, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Najvyšší súd rozhodoval na neverejnom zasadnutí, keďže bolo zrejmé, že vadu nemožno odstrániť na verejnom zasadnutí (§ 263 ods. 1 písm. b/ Tr. por.).

Pokiaľ ide o procesné chyby, vytýkané konaniu na súde prvého stupňa v uznesení najvyššieho súdu zo 7. júna 2006, sp. zn. 2 To 18/2005, tieto boli v podstate odstránené tým, že výpovede svedkov (z prípravného konania), ktorých bolo potrebné vypočuť pred súdom, boli čítané na hlavnom pojednávaní len v prípade zistenia ich nedosažiteľnosti.

Vyskytli sa síce nedostatky nesprávneho označenia použitého ustanovenia Trestného poriadku (§ 211 ods. 1 písm. a/ namiesto § 211 ods. 2 písm. b/ u svedkov Č. a J. na čl. 2295),

tieto majú však rýdzo formálny charakter (chyby zápisnice), keď je zrejmé, že obsahovo bolo použité správne ustanovenie.

Vo vzťahu k zisťovaniu skutkového stavu bol zase na základe vyššie uvedeného uznesenia zabezpečený a čítaný spisový materiál príslušných colných orgánov, výsluchmi svedkov aj listinnými dôkazmi boli skúmané s negatívnym výsledkom platby v prospech dotknutých rakúskych a B. obchodných spoločností alebo výber hotovosti v príslušnej sume, taktiež existencia firmy R., s.r.o. S., niektorí svedkovia boli dopočutí ohľadom odvolacím súdom označených okolností.

K doplneniu dokazovania však nedošlo dôsledne vo vzťahu k obžalovaným predloženej zmluve o uzavretí budúcej zmluvy, na čo reaguje odôvodnenie tohto uznesenia v jeho nasledujúcom obsahu.

Pokiaľ ide potom o meritórne rozhodnutie v prejednávanej veci, platí nasledovné:

Podstatnou chybou napadnutého rozhodnutia je, že sa krajský súd dostatočne nevysporiadal s výsledkami vykonaného dokazovania tak, aby úvahy, ktorými sa pri hodnotení dôkazov spravoval boli jednak preskúmateľné a jednak nevyvolávali pochybnosti o jeho skutkových zisteniach – v tomto prípade negatívnych, teda v smere finálneho záveru o nedokázaní spáchania skutku obžalovanými.

Takýto výsledok, právne zodpovedajúci dôvodu oslobodenia podľa § 226 písm. c/ Tr. por. totiž vychádza z premisy, že sa žalovaný skutok stal a je trestným činom, avšak výsledky dokazovania vyvolávajú pochybnosť, či tento čin spáchal obžalovaný, alebo iná osoba (popríklad je dokázané, že obžalovaný predmetný čin nespáchal).

Pokiaľ ide o obžalovaného T., z vykonaných dôkazov, najmä svedeckej výpovede colníka U. a okolností zadržania T. v M. je zrejmé, že ako konateľ obchodnej spoločnosti N. s.r.o. predložil colným orgánom doklady (nákladný list CIM 1, faktúru zo 14. marca 1998 a predbežné colné vyhlásenie DV1), ktorými deklaroval charakter a colnú hodnotu dovážaného tovaru v rozpore so skutočnými reáliami, zistenými následnou fyzickou kontrolou, bez ktorej (kontroly) by firma, pre ktorú bol tento materiál dovezený získala v rozpore s príslušnými právnymi predpismi faktickú úľavu na štátu odvádzaných finančných

položkách, ako bola kompetentnými orgánmi (v hodnote rozdielu oproti so zákonom súladnému stavu) vyčíslená.

Textácia odôvodnenia rozsudku vyznieva v tom smere, že obžalovaný zamýšľal doviezť a teda aj objednal iný tovar, ktorý zo svojho hľadiska pravdivo colne deklaroval a teda nevedel, že v skutočnosti je obsahom železničného vagóna iná dodávka, konkrétne lieh. Ako k tomu došlo nie je zistené, zrejme však v tejto záležitosti zohral významnú rolu zástupca firmy C. T., pre konanie nedostupný T..

Takýto dôkazný záver by mal podmieňovať oslobodenie obžalovaného spod obžaloby podľa § 226 písm. b/ Tr. por., a to nie pre nedokázanie spáchania činu obžalovaným, ale pre nedostatok subjektívnej stránky, v tomto prípade úmyslu, bez ktorej niet trestnoprávnej zodpovednosti (skutok nie je trestným činom).

Či už súd prvého stupňa dospel k vyššie uvedenej konštatácii, alebo ku pochybnostiam o osobe páchatel'a (tak ako dôvod oslobodenia právne zadefinoval), nie je takýto jeho záver presvedčivý, ním prezentovanými úvahami dostatočne podložený a z doteraz vykonaného dokazovania nevyplýva.

Tu je potrebné predoslať, že krajský súd má právo a povinnosť hodnotiť dôkazy podľa svojho vnútorného presvedčenia v zmysle § 2 ods. 6 Tr. por., čo aj opakovane u oboch ním vyhlásených oslobodzujúcich rozsudkov v tomto konaní učinil. Ak sa ale toto jeho hodnotenie rozchádza s hodnotením dôkazov odvolacím súdom a odporuje mu, nemôže v konečnom dôsledku uspieť. To vyplýva zo vzťahu medzi prvostupňovým a odvolacím konaním, v prípade oslobodzujúceho rozsudku sa však zároveň uplatňuje postup upravený v § 259 ods. 4 písm. a/ Tr. por. (rovnako v § 322 ods. 4 písm. a/ súčasne účinného Trestného poriadku), umožňujúci vždy podať odvolanie neprávoplatne odsúdenému obžalovanému.

Keďže, ako už bolo uvedené, odôvodnenie napadnutého rozsudku je vo vzťahu k posúdeniu viny obžalovaného T. nepresvedčivé a rozsudok je v tomto smere sčasti nepreskúmateľný, je potrebné upriamiť pozornosť krajského súdu na niektoré dôkazné momenty a súvislosti.

Situácia, keď bol na železničnú stanicu v M. dovezený iný než obžalovaným T. predbežne colne deklarovaný a aj inak dokladovaný materiál bola nepochybne vyvolaná aj

činnosťou ďalších osôb, pôsobiacich v zahraničí, najmä pokiaľ ide o „T.“ zástupcu firmy C. E.. T. (ďalej len C.), ktorá tovar vo firme D. S. H. (ďalej len S.) zakúpila. Menovaný aj zadal prepravnej firme F. B. (ďalej len F.) pokyny na prepravu materiálu, zakúpeného firmou C. vo firme S. na Slovensko, a to konkrétne pre firmu N. Zároveň zadal aj pokyn, aby na nákladnom liste (prvotný CIM 1 na čl. 129, resp. 247) bola ako príkazca uvedená firma P., Inc. (teda nie C.), ktorú v prepravnej firme vôbec nepoznali (výpoveď svedka C. a ním predložené ručne písané pokyny na čl. 248).

V nákladnom liste pre druhú fázu prepravy z Rakúska na Slovensko, vystavenom sesterskou firmou B. firmy F., firmou F. W. (čl. 26) je už uvedené aj číslo a dátum vystavenia faktúry f. P. (čl. 23, resp. 24). Oba tieto doklady (resp. ich kópie) predložil obžalovaný T. 24. marca 1998 v M. colníkovi Colného úradu Čierna nad Tisou, pobočka Michalovce U. spolu s deklaráciou colnej hodnoty DV 1 (čl. 1661), keď na naposledy uvedenom doklade je uvedený ako predávajúci tiež f. P..

Pokiaľ ide o faktúru firmy P. (ktorá tovar nevyrobila ani u výrobcu nezakúpila), okolnosti jej pôvodu sú objasnené na základe právnej pomoci B. justičných orgánov výpoveďou svedka V., riaditeľa spoločnosti. Faktúra ním bola 14. marca 1998 vystavená a odovzdaná obž. T. v sídle firmy v B., keď tento prezentoval záujem firmy N. o nákup jedlého oleja (ako bol tovar svedkom vo výpovedi označený) a mala byť ako podmienka vzájomne dohodnutej dodávky predbežne uhradená. Na základe telefonického odrieknutia obchodu obžalovaným T. o niekoľko týždňov potom nebola faktúra účtovne spracovaná a svedok V. o jej skutočnom použití nič nevedel.

Faktúra konkrétne znie na zmes aromatickej látky v množstve 2880 l, balenej v množstvách 120x240 l, čo zodpovedá dokladom získaným na základe právnej pomoci poskytnutej rakúskymi orgánmi (čl. 208 - 210) a B. orgánmi (čl. 273 resp. 307-308, 274 resp. 309, 275 resp. 310 v súvislosti s výpoveďou sv. P. a čl. 287 resp. 320 v súvislosti s výpoveďou sv. H.). Výrobcom však podľa týchto dokladov bola f. S. a u výrobcu tovar zakúpila f. C., teda v zhode s výpoveďou sv. V. bez akejkoľvek účasti f. P..

Produkt bol z hľadiska colného sadzovníka označený aj výrobcom (S.) kódom X. (čl. 274), tak ako to zodpovedá faktúre f. P., nie však fyzickej kontrole slovenských colných orgánov po dovoze (správne označenie malo byť dané kódom X., ako to vyplýva zo stanoviska Colného riaditeľstva SR na čl. 1665, keďže išlo o potravinársky lieh).

Evidentne teda došlo k manipulácii, ktorej výsledkom bolo nesprávne označenie nielen na územie SR dovezenej látky (zrejme za účasti samotného výrobcu, čomu zodpovedajú údaje Colného úradu v rozhodnutí na č.l. 709-710), ale aj pri označení fakturujúceho vývozcu, keď na rozdiel od colne zabezpečenej nákladky v B. bolo výsledkom postupného vystavovania dokladov počas prepravy a dopĺňania, resp. zámény údajov v nich konečné deklarovanie takéhoto (nepravého) postavenia f. P. (ako predávajúceho).

Pokiaľ ide o výrobcu (S.), tento bol slovenskými orgánmi identifikovaný až na základe žiadostí o právnu pomoc (a jej následným poskytnutím) a správou národnej ústredne Interpol v priebehu trestného konania.

Na týchto manipuláciách participovala nepochybne už uvedená a bližšie nestotožnená osoba vystupujúca pod menom T. a v tom je potrebné s krajským súdom súhlasiť (zároveň aj s tézou, vyjadrenou v záverečnej reči a odvolaní prokurátora v tomto zmysle, že na operácii dovozu vedome spolupracovali aj iné osoby).

Bude sa však súd prvého stupňa musieť vysporiadať s otázkou, ako by mohla byť takáto činnosť menovaného (T.) pri konkrétnej dodávke možná bez spolupráce obžalovaného T., ktorého firmu N. T. označil za príjemcu tovaru a zároveň zabezpečil falošné označenie predávajúceho v sprievodných dokladoch na účel colného vybavenia dodávky pri dovoze. Do toho totiž vo vyššie uvedených súvislostiach zapadá faktúra f. P., ktorou disponoval obžalovaný T. po jej osobnom a časovo aktuálnom získaní na základe objednávky voči dotknutej firme (14. marca 1998). Túto faktúru predložil 24. marca 1998 na colnici v M. spolu s nákladným listom (a v zhode údajov s týmto dokladom), avšak v rozpore so skutočným obsahom dodávky a objednávku voči f. P. o niekoľko týždňov telefonicky zrušil (tu je potrebné uviesť, že po zadržaní súvisiacom so vznesením obvinenia 24.marca.1998 bol obžalovaný 26.marca.1998 prepustený na slobodu).

Ak by boli brané do úvahy údaje zistené administratívou pomocou v sústave colných orgánov (č.l. 2214, resp. 2500), faktúru dokonca vo f. P. priamo zabezpečil „A.“ sprostredkovateľ C. (T.), teda k obž. T. sa dostala jeho prostredníctvom. Táto okolnosť v kontexte ostatných dôkazných informácií by tiež nečinila negatívny záver o vine obžalovaného T. presvedčivým.

Okolnosti súvisiace s neoprávnene použitou, resp. (po jej stornovaní) fiktívnou faktúrou krajský súd síce v odôvodnení rozsudku pri rekapitulácii obsahu vykonaných dôkazov sčasti uvádza, avšak pri rozhodovaní a v skutkovo - hodnotiacich úvahách ich nezohľadňuje a nevysporiadava sa s nimi, a to napriek tomu, že na ne bol upozornený už v zrušujúcom uznesení najvyššieho súdu zo 7. júna 2006. To platí i o vyjadrení obžalovaného pred colníkom U. po oznámení, že bude vykonaná kontrola, keď sa mal pýtať na následky jej zistení pre prípad, že by v sudoch nebola esencia, ale lieh.

Skutok je formulovaný v obžalobe v podobe podania návrhu obžalovaným T. na colné prejednanie predmetného tovaru ako tovaru iného než dokladovo dokumentovaného charakteru, a to v úmysle skrátiť clo, spotrebnú daň, daň s pridanej hodnoty a dovoznú prirážku. Z tohto hľadiska je podstatné vyvodit' z vykonaných dôkazov pozitívny alebo negatívny záver o vedomosti obžalovaného o rozpore ním deklarovanych údajov so skutočným obsahom zásielky, ktorá (vedomosť) je podľa obžalobnej koncepcie daná a konanie obžalovaného motivované finančnou úsporou oproti legálnemu colnému a daňovému režimu.

Nie je však nevyhnutné (a ani súčasťou žalovaného skutku) zisťovanie, či bol tovar označený iným než príslušným kódom už pri výrobe, alebo či bol počas prepravy zamenený a ako takýto postup zabezpečil T. (ako o tom uvažuje napadnutý rozsudok v odôvodnení na č.l.19). Žalované trestné činy môžu byť obžalovaným T. v hore uvedenom kontexte spáchané aj bez jeho účasti na nevyhnutných prípravných manipuláciách a bez jeho vedomosti o ich konkrétnom priebehu. Z hľadiska žalovaného skutku je totiž (viď vyššie) relevantné colné konanie, resp. účasť na ňom so strany dovozcu (resp. fyzickej osoby ako zástupcu dovozcu, ak je dovozcom právnická osoba), čo má zároveň v trestnoprávných súvislostiach aj popísaný aspekt subjektívnej stránky (na rozdiel od už colnými orgánmi vyvodenej administratívnoprávnej zodpovednosti voči právnickej osobe – dovozcovi – N. s.r.o.).

Vyššie naznačené dôkazné súvislosti (účasť obžalovaného na zabezpečovaní dokladov o iných než nastalých skutočnostiach a previazanosť s konaním T.) môžu v nadväznosti na uvedené okolnosti krajskému súdu pri zisťovaní skutkového stavu a v úvahách o subjektívnej stránke konania obžalovaného T. napomôcť.

Vo vzťahu k obžalovanému Ž. je potrebné súhlasiť s podstatou rozhodnutia krajského súdu, opäť však nie s právnou špecifikáciou dôvodu oslobodenia obžalovaného

a k tomu zodpovedajúcim záverom úvah, ktorými sa súd prvého stupňa spravoval pri hodnotení dôkazov.

Ak krajský súd uzatvára, že nebolo preukázané protiprávne konanie obžalovaného za skutok, ktorý sa mu v obžalobe kladie za vinu (č.l. 20 ods. 3 napadnutého rozsudku), zodpovedá to dôvodu oslobodenia podľa § 226 písm. a/ Tr. por. (nedokázanie nastania skutku).

Podľa výpovede samotného obžalovaného Ž. (čítanej na hlavnom pojednávaní) však menovaný naozaj 23. marca 1998 objednal vo firme D. s.r.o. prepravu tovaru, prvotne dovážaného pre firmu N., a to podľa jeho objednávky pre firmu R. s.r.o. do S., ul. V. na deň 24. marca 1998 a zaplatil zálohu 4700,- Sk. Mal takto však konať za okolností, ktoré sú popísané v jeho výpovedi, čoho podstatnou súčasťou je skutočnosť, že na dovoze nebol nijako zainteresovaný, s obžalovaným T. dohodnutý a o nesprávnom colnom deklarovaní tovaru nič nevedel.

Podľa charakteru činnosti firmy D. s.r.o., v ktorej sa obžalovaný stal začiatkom roka 1998 spoločníkom, jej sídla v S., v súvislosti s neexistenciou firmy R. s.r.o., pre ktorú mala byť zásielka po jej colnom vybavení dopravená práve do S. na fiktívnu adresu a z ďalších dôkazov možno vyvodiť záver, že obrana obžalovaného, spočívajúca v tvrdení o žiadosti obžalovanému len z videnia známeho Ukrajince o zabezpečenie prepravy (navyše) džúsov z M. do S. nie je vierohodná.

Nie je však možné súhlasiť s právnym názorom obžaloby, že konanie v nej popísané je účastiťvom formou pomoci na trestných činoch (resp. ich pokusoch), kladených za vinu obžalovanému T. (teda podľa § 10 ods. 1 písm. c/, § 8 ods. 1 k § 124 ods. 1, 2 písm. b/, § 148 ods. 1, ods. 5 a § 148b Tr. zák. v znení účinnom do 31. augusta 1999).

Trestná činnosť obžalovaného T. má spočívať (ako už bolo uvedené) vo vedome nepravdivom deklarovaní dovážaného tovaru pri jeho colnom vybavení, a to v úmysle nesplniť zákonné platobné povinnosti voči štátu.

Konanie obžalovaného Ž. (spočívajúce v objednávke prepravy dovezeného tovaru na kritické miesto) je vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, súvisiace s spôsobením menovaného vo firme D. s.r.o. (tak ako na tieto súvislosti upozorňuje aj obžaloba) logicky

vysvetliteľné úmyslom zakúpiť prostredníctvom obž. T. (s alebo bez oficiálneho, teda zmluvného a účtovného vykázania tohto nákupu) dovezený lieh a ďalej ho spracovať alebo odpredať. Na takýto záver poukazujú aj výpovede svedkov A. (firma D. nakupovala vstupné komponenty s cudziny a po spracovaní sa alkohol vyvážal prevažne bývalých štátov Sovietskeho Zväzu) a ďalších svedkov (č.l. 604 – 621).

Obžaloba verbálno-právne charakterizuje Ž. účastníctvo na pokuse trestných činov kladených v tomto vývojovom štádiu za vinu obžalovanému T. formuláciou „poskytol inému pomoc na spáchanie konania nebezpečného pre spoločnosť, ktoré bezprostredne smerovalo k dokonaniu trestného činu, najmä sľubom prispieť po trestnom čine a ktorého sa dopustil v úmysle skrátiť clo, daň, resp. poplatok“. ktorá (formulácia) je odvodená od znenia §10 ods. 1 písm. c/ Tr. zák. v znení účinnom do 1. januára 2006.

Uvedená právna charakteristika však konaniu obžalovaného Ž. nezodpovedá. Ak menovaný mienil (sám alebo za účasti iných osôb) nadviazať na dovoz liehu po jeho (zo strany T. kamuflovanom) colnom vybavení následným spracovaním, ďalším predajom alebo iným podobným využitím, nie je pomocníkom pri pokuse trestných činov porušovania predpisov o obehu tovarov v styku s cudzinou, skrátenia dane a skrátenia poplatkov a im podobných dávok podľa Trestného zákona v znení účinnom v čase spáchania činu (t.j. v znení účinnom do 1. septembra 1999). Táto ním (nepochybne) plánovaná aktivita nie je totiž totiž sľubom prispieť po čine, ako ho má na mysli vyššie uvedené ustanovenie o účastníctve formou pomoci. Môže byť len s obž. T. vopred dohodnutou obchodnou spoluprácou (následná kúpa) po samostatnom spáchaní činu (úmyselne nesprávnom colnom a daňovom deklarovaní pri dovoze tovaru) jeho priamym páchatelom.

Nemožno za takýchto okolností ani konštatovať pomoc pri spáchaní trestného činu (pokusu) formou utvrdzovania v predsavzatí, keďže dovoz colne a daňovo podhodnoteného liehu evidentne nie je z hľadiska dovozcu motivačne viazaný na konkrétnu osobu tuzemského odberateľa.

Keďže obžalobou nie je v rámci žalovaného skutku tvrdená (a ani z vykonaných dôkazov nevyplýva) ani žiadna iná priama alebo nepriama spolupráca obž. Ž. na činnostiach obž. T. súvisiacich s podaním návrhu na colné prejedanie dovezeného tovaru, nejde ani o inú než vyššie charakterizovanú formu pomoci pri spáchaní pokusu trestných činov podľa § 124, § 148 a § 148b Tr. zák. v príslušnom znení.

Z hľadiska podstaty riešenej otázky teda možno spresniť, že konanie obžalovaného Ž. ani nemalo podľa popisu skutku v obžalobe smerovať ku skráteniu cla, dane a dovoznej prirážky (na rozdiel od obžalobou použitej právnej kvalifikácie u jeho osoby). Mal len zabezpečovať následnú prepravu tovaru a len to mu je v rámci žalovaného skutku kladené za vinu.

Trestným činom by automaticky bola obžalobou popísaná manipulácia (príprava prevozu), len ak by išlo o omamné a psychotropné látky alebo v niektorých iných prípadoch, osobitne postihovaných ustanoveniami osobitnej časti Trestného zákona (samozrejme tiež pri danosti vedomostnej zložky subjektívnej stránky konania páchatel'a).

Nemôže ísť ani o trestný čin podielníctva podľa § 251 Tr. zák. v znení účinnom v čase spáchania činu, keďže dovezený lieh nie je vecou, získanou trestným činom spáchaným inou osobou, podobne trestným činom legalizácie príjmu z trestnej činnosti podľa § 252 Tr. zák. v tomto znení, keďže nejde o vec, ktorá je príjmom z trestného činu. Trestná činnosť zodpovedajúca skutku obsiahnutému v obžalobe totiž nespočíva v (zo strany obžalovaného T.) nelegálnom získaní tovaru, ktorého ďalšiu prepravu obžalovaný Ž. objednal (a to ani formou jeho pašovania, teda skrytého dovozu na územie Slovenskej republiky). Je osobitnou formou podvodu, a to prostredníctvom uvedenia do omylu príslušných orgánov štátu pri podaní návrhu na colné prejedanie predmetu dovozu, smerujúcou ku skráteniu dane, cla a dovoznej prirážky na úkor tomu zodpovedajúceho príjmu štátu, čo naopak v rozsahu skrátenia vytvára majetkový prospech dovozcu (v prejednávanej veci v štádiu pokusu).

Skutok, pre ktorý bola podaná obžaloba nie je za týchto skutkových okolností u obžalovaného Ž. trestným činom

Ako už bolo uvedené, najvyšší súd napadnutý rozsudok zrušil v celom rozsahu a podľa § 259 ods. 1 Tr. por. vrátil vec Krajskému súdu v Košiciach, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Bude povinnosťou krajského súdu postupovať v ďalšom priebehu konania podľa § 264 ods. 1 Tr. por.

Podľa tohto ustanovenia súd, ktorému vec bola vrátená na nové prejedania a rozhodnutie, je viazaný právnym názorom, ktorý vyslovil vo svojom rozhodnutí odvolací súd, a je povinný vykonať úkony a doplnenia, ktorých vykonanie odvolací súd nariadil.

Vo vzťahu k potrebe vykonania dôkazov v ďalšom priebehu konania potom platí, že naozaj by bolo márnym a teda neefektívnym predlžovaním konania pokúšať sa o výsluch už zmieneného T.. Dôkazné závery je potrebné a možné vyvodit' a vo veci samej rozhodnúť aj bez vypočutia tejto osoby.

Bude však potrebné splniť predchádzajúcim uznesením odvolacieho súdu zadaný dôkazný pokyn, týkajúci sa zmluvy o uzavretí budúcej zmluvy, predloženej obžalovaným T.. Opäť sa už však nejaví ako efektívne znásobovať dotazy na pobyt svedka Ľ. B.. Namiesto toho je potrebné vyžiadať oznámenie od firmy C. F. a.s., (právneho nástupcu J. S. F. a.s.), či túto zmluvu evidujú, či sa v predmetnom čase javila z ich strany potreba zabezpečiť takéto množstvo esencie do cukríkov a čokolád, na ktoré zmluva z 2. marca 1998 znie (30 000 litrov), do ktorej prevádzky (konkrétne na východnom Slovensku, kam prepravne smerovala) a akým spôsobom ju potom zabezpečili, taktiež či si takéto esencie ich firma v cudzine zabezpečovala prostredníctvom tuzemských sprostredkovateľov a či to patrilo do pôsobnosti Ing. B. (ktorý je na zmluve označený ako obchodný riaditeľ a v oznámení na č.l. 2262 ako riaditeľ logistiky a materiálneho managmentu).

Najvyšší súd sám dokazovanie nedoplnil, nakoľko by to znamenalo nahrádzanie činnosti súdu prvého stupňa (§ 258 ods. 1 písm. c/ Tr. por.), najmä vzhľadom na okolnosť, že vo vyššie uvedenom smere bolo potrebné doplniť dokazovanie už po zrušení predchádzajúceho rozsudku v tejto veci. Zároveň bol najvyšší súd viazaný obmedzením podľa § 259 ods. 4 písm. a/ Tr. por. (nemožnosť, aby odvolací súd mohol po doplnení dokazovania uznať vinu po predchádzajúcom oslobodení rozsudkom súdu prvého stupňa).

Platí tiež, že z hľadiska dokazovania obžalobného skutku, ktoré je potrebné doplniť a v súhrne vyhodnotiť nie je možné o osobách obžalovaných rozhodovať samostatne, a to pre prípad zmeny skutkových zistení v ďalšom priebehu dokazovania (vo vzťahu k obžalovanému Ž. to prakticky prichádza do úvahy v prípade, ak by sa obžalovaný T. rozhodol na hlavnom pojednávaní vypovedať, na čo má právo, uplatnenie ktorého mu je zo strany súdu vždy potrebné umožniť).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 7. septembra 2010

**JUDr. Peter K r a j č o v i č, v.r.
predseda senátu**

Vyhotovil: JUDr. Libor Duľa

Za správnosť vyhotovenia: Libuša Jánošíková